

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOSCIANSKI**

Redakcja przyjmuje interesantów od 1 do 2 po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.
Administracja czynna od 9 do 5 bez przerwy
Kasa czynna od 11 do 1-cj.
Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

ROBOTNIK
CENTRALNY ORGAN P.P.S.
PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, ul. Warecka № 7
Redakcja — tel. 176-70.
Administracja — tel. 120-13.
Drukarnia — tel. 173-43.
Konto czekowe P. K. O. Nr. 175.
**NUMER POJEDYNCZY
20 GROSZY.**

**JESZCZE
O „KOMERCJALIZACJI”
KOLEI**

Należy żywić poważne obawy, że zamierzona przemiana P. K. P., na przedsiębiorstwo, zjedzie obecnie na takim samym manowce, na jakich znalazła się z końcem r. 1924.
O cóż tu idzie? Kolej, instytucja z charakteru swego przemysłowa, z gospodarczym życiem kraju ściśle związana, jest dotychczas jeszcze, najzupełniej niewłaściwie, ciężkim biurokratycznie - administracyjnym aparatem. Uwolnić ją z gniotących dotąd więzów i ciężarów, postawić jej organizację na zasadach odpowiadających jej doniosłym zadaniom, ożywić i dostosować do tętna życia gospodarczego — jest właśnie a raczej winno być celem uprzemysłowienia... A ponieważ równocześnie ma kolej służyć celom państwowym i społecznym, tedy za żadną cenę nie wolno oddawać jej pod jakikolwiek wpływ prywatnej spekulacji kapitalistycznej. Kolej pozostać musi niepodzielnie własnością Państwa — na zawsze!
Po za spodziewanymi korzyściami natury ogólnej, komercjalizacja kolei, miała przynieść także pewne oszczędności w budżecie. Miało być — wedle pierwotnych założeń — utworzone jedno Ministerjum Komunikacji a pod jego centralnym nadzorem: kolej, poczta, komunikacja wodna, lądowa, lotnicza, z fachowymi organami kierowniczymi (Dyr. Gen.).
Organicznym głównym defektem dekretu z grudnia 1924 było to, że pozostawiając Min. Kolejowe, stwarzał między nim a dyrekcjami okręgowymi — zupełnie w tym wypadku zbyteczny, ale kosztowny organ — Dyrekcję Generalną... Przez tę głównie niedorzeczność dekret ówczesny runął...
Nowy dekret Prez. Mościckiego, z września ub. r., przystosowany był do planu stworzenia jednego ogólnego Min. Komunik.; stawiał więc sprawę na gruncie właściwym...
Alisi słuszne to założenie z biegiem czasu gruntownie się pokreśliło, a „mentlik”, jaki pod tym względem się wytworzył, ukoronowany został powołaniem z powrotem do życia Min. Pocht i Telegr.
Skutkiem tego Minist. Komunik. pozostało znowu tylko przy — kolejach!
I teraz p. Romocki — w myśl szumnych zapowiedzi Rządu, że wszystko, co można będzie się „komercjalizowało” — przystępuje do „komercjalizowania” P. K. P. w ten sposób, że między M. K., a Dyrekcję Okręgową wsuwa, znowu zupełnie zbyteczny a kosztowny organ, Dyrekcję Generalną...
Czyli — zanosi się na ten sam nie-realny a drogi eksperyment, jaki już poprzednio powędrować musiał do kosza.
Ale sprawa ta nabiera jeszcze szczególnego posmaku przez to, że p. Minister Romocki — o czym już pisaliśmy — otacza ją taką głęboką tajemnicą, że nawet wysocy urzędnicy Min. Kom. nie wiedzą nic, co się wogóle gdzie za kulisami robi...
W tej atmosferze zupełnie zagadkowej tajemniczości, rodzą się różne wersje.
Mówią tedy, że pod egidą p. Min. Romockiego jakaś tajemnicza komisja, czy ciało doradcze, opracowuje różne projekty nowej organizacji kolejnictwa m. in. projekty Dyrekcji Generalnej (?), Dyrekcji Okręgowej i t. p. Najbliższymi „doradcami” p. Ministra mają być panowie inż.: Stolcman, emerytowany starszyszek, inż. Dunin, b. kandydat na Gener. Dyrektora i członek Rady Nadzorczej Stoczni Gdańskiej, mecenas Chelmoński, ponoć kandydat na głównego syndyka przedsiębiorstwa, inż. Lewalski, który stanowisko swe w sanockiej fabryce wagonów, przynoszące mu 40.000 zł. mies., chce podobno zamienić na stanowisko Gener. Dyrektora kolei... Poza tem kreję się kolo tego „interesu” szereg in-

PAMIĘTAJCIE o dniu 1 Maja!

PAMIĘTAJCIE, ŻE MUSICIE WYKAZAĆ SWOJĄ SIŁĘ SWOJĄ ZWARTOŚĆ, POTĘGĘ SWOJEJ ORGANIZACJI!
**DZIEŃ 1 MAJA PRZEJDZIE POD HASŁAMI:
WALKI O POKÓJ, WALKI O PRAWA ROBOTNICZE,
WALKI O DEMOKRACJĘ.**

Organizacje partyjne i zawodowe, które chciałyby na- być większe ilości majowego „ROBOTNIKA”, który się uka- że w niedzielę, dn. 1 Maja, proszone są o zwrócenie się do Administracji, Warszawa, Warecka 7.

Numer majowy w zwiększonej objętości, zawierać będzie szereg specjalnych prac i ilustracji.

WYBORY W AUSTRII.

Wiedeń, 24 kwietnia. (PAT.). Dziś odbyły się w całej Austrii wybory do Rady Narodowej i do poszczególnych sejmów krajowych. Do tej chwili (g. 10 wiecz.) nie są jeszcze znane wyniki głosowania ani w Wiedniu ani w większości okręgów prowincjonalnych. Wybory miały wszędzie przebieg spokojny. Udział wyborców w Wiedniu był o wiele większy, niż przy wyborach poprzednich, głosowało mianowicie o 130 tysięcy osób więcej. W Wiener Neustadt stronnictwa mieszczańskie uzyskały znaczny przyrost głosów. Naogół sądzić, że straty i nadwyżki głosów poszczególnych partii wyrównują się i że w ugrupowaniu stronnictw nie zajdzie większa zmiana.
Wiedeń, 24 kwietnia. (PAT.). (G. 23). Wybory do Rady Narodowej i poszczególnych sejmów dały następujące wyniki: w Vorarlberg partja mieszczańskie uzyskały 3 mandaty, socjaliści 1 mandat, w Salzburgu — mieście: partje mieszczańskie — 15.856 głosów, socjaliści — 8.971 głosów, w Innsbrucku — mieście: partje mieszczańskie — 17.862, socjali-

WYPADKI W CHINACH.

Paryż, 24 kwietnia. (PAT.). Dzienniki zamieszczają deklarację Komitetu wykonawczego partji Kuo-Min-Tang w Europie, podkreślającą pragnienie przywódców partji wydalenia z niej komunistów i sławiącą generała Czang-Kai-Szeka, który, zerwawszy wszelkie stosunki z Sowietami, prowadzić będzie nadal walkę z Czang-Tso-Linem. Z drugiej strony wydaleniu komunistów ogłosili oświad-

PREZYDENT MASARIK BĘDZIE PONOWNIE WYBRANY.

Praga, 24 kwietnia. (PAT.). „Narodni Polityka” zamieszcza dziś artykuł poświęcony sprawie ustalonych na dzień 27 maja wyborów na prezydenta republiki. Autor artykułu oświad-

ODROCZENIE PODWYŻKI TELEFONÓW DO DN. 1 LIPCA.

Wyrok, który zapadł w sądzie pokoju w sprawie wytoczonej przez wydawnictwo „Robotnika” przeciwko P.A.S.T. miał już ten skutek, że Min. Pocht i Telegrafów rozporządzeniem z dnia 23 b. m. odroczył termin wprowadzenia nowej taryfy do dnia 1 lipca r. b.
Dzisiaj zaś P.A.S.T. komunikuje, że abonenci, którzy dotychczas nie wplacili abonamentu za m. kwiecień, otrzymają nowe zawiadomienia na normalne sumy; tym zaś, którzy już za kwiecień zapłacili, nadpłacona kwota zostanie zaliczona na m. maj.
W sprawie wytoczonej przez wydawnictwo „Robotnika” przeciwko P.A.S.T. miał już ten skutek, że Min. Pocht i Telegrafów rozporządzeniem z dnia 23 b. m. odroczył termin wprowadzenia nowej taryfy do dnia 1 lipca r. b.
Dzisiaj zaś P.A.S.T. komunikuje, że abonenci, którzy dotychczas nie wplacili abonamentu za m. kwiecień, otrzymają nowe zawiadomienia na normalne sumy; tym zaś, którzy już za kwiecień zapłacili, nadpłacona kwota zostanie zaliczona na m. maj.
W sprawie wytoczonej przez wydawnictwo „Robotnika” przeciwko P.A.S.T. miał już ten skutek, że Min. Pocht i Telegrafów rozporządzeniem z dnia 23 b. m. odroczył termin wprowadzenia nowej taryfy do dnia 1 lipca r. b.
Dzisiaj zaś P.A.S.T. komunikuje, że abonenci, którzy dotychczas nie wplacili abonamentu za m. kwiecień, otrzymają nowe zawiadomienia na normalne sumy; tym zaś, którzy już za kwiecień zapłacili, nadpłacona kwota zostanie zaliczona na m. maj.

PIĘKNE ZAPOWIEDZI PO GROŹNYCH GESTACH

P. BARTEL A SPRAWA PŁAC PRACOWNIKÓW PAŃSTWOWYCH OBIETNICA 25 PROC. PODWYŻKI.

Dochodzą nas wieści, że w Prezydium Rady Ministrów panowało wielkie wzburzenie z powodu sobotniej wiadomości w „Robotniku” pod tytułem „Wyzywające gesty p. Bartla”.
Przypominamy, że w artykuliku tym poddaliśmy surowej, ale zasłużonej krytyce stanowisko Wicepremiera wobec delegacji pocztowców: p. Bartel przyznał, że pocztowcy są pokrzywdzeni w stosunku do innych pracowników państwowych, ale jednocześnie groził, „że będzie łamał strąk bez sentymentu”; zarzucał delegacji, że koloryzuje ona sprawę.
Wśród pracowników państwowych — nietylko pocztowców, ale także innych — zawrzało na wieść o tych słowach p. Bartla, którym towarzy-

szyla dziwnym zbiegiem okoliczności zwyżka ceny chleba...
Wczoraj p. Bartel zaprosił do siebie kilku dziennikarzy i tłumaczył im, jakie jest jego istotne stanowisko wobec zagadnienia płac.
P. Bartel pono skarżył się wczoraj na „Robotnika” i na delegację pocztowców.
Na zakończenie p. Bartel zakomunikował — nawet przyrzekł — że na 1 lipca płace pracowników państwowych mają być podniesione o 25 proc.
Cieszymy się bardzo szczerze, że krytyka „Robotnika” wywołała tak szybko odpowiedź p. Bartla. Lepiej by jednak było, gdyby odpowiedź tę otrzymała od razu delegacja pocztowców.

NOWA ZWYŻKA CHLEBA.

SKUTKI KARYGODNEGO ZLEKCEWAŻENIA PROTESTÓW PRZECIWKO WYWOZOWI ZBOŻA

Od dnia dzisiejszego kilogram chleba kosztować ma już 69 groszy. Nastąpiła nowa zwyżka w ciągu kilku dni, wskutek zwyżki cen zboża, sprowadzanego w wielkich masach z zagranicy.
Płacimy drogą za obszarniczopaskarską politykę p. Niezabytowskiego! Płacą nietylko konsumenci bezpośrednio, ale i skarb państwa narazony na większe wydatki. Bilans handlowy nasz, zachwiany po zakoń-

czeniu strajku angielskiego, otrzymał nowy dotkliwy cios!
I to wszystko dlatego, że dla jakichś niezrozumiałych dla nikogo kombinacji politycznych, taki szkodnik, jak p. Niezabytowski, obszar- nik i przywódca najzachłanniej- szubrow-ągrarjuszy, w ciągu miesięcy całych był dyktatorem żywnościowym Państwa, przyzwalając na nieograniczony wywóz zboża w roku słabego urodzaju!

C. K. W.

Dnia 27 b. m., t. j. w środę, o godz. 12 w poł. w lokalu Z. P. P. S. (Sejm) odbędzie się posiedzenie C. K. W. Sekretariat Generalny C.K.W. P.P.S.

O NALEŻYTE WYZYSKANIE NASZYCH BOGACTW SOLNYCH.

Na dziś zwołana została w Min. Przemysłu przez p. Min. Kwiatkowskiego ankieta w sprawach solnych. Wezmą w niej udział przedstawiciele nauki, sfer przemysłowych i rolniczych, robotników, oraz urzędnicy Ministerjum. Ankieta ma zastanowić się nad należytem wyzyskaniem bogactw solnych w naszym państwie dla celów konsumpcji, podniesienia rolnictwa i dostarczenia przemysłowi polskiemu tych składników soli, których on zwłaszcza w dziale chemicznym tak wiele potrzebuje, a dotąd sprowadza z zagranicy. Ankieta ma również zastanowić się nad sposobem racjonalnego zorganizowania eksploatacji i sprzedaży soli, co dotąd znajduje się w zupełnym zaniedbaniu.
Od chwili powstania Państwa Polskiego rozpoczęła się w kopalnictwie solnym zastój, a nawet cofanie się wstecz. Na czele departamentu górniczego w Min. Przem. stał p. Świętochowski, pod którego rządami kopalnie państwowe soli doprowadzone zostały do upadku.
Eksport soli zanikł zupełnie, choć w Czechosłowacji, a więc u naszych pobratymców mieliśmy zbyt zapewniony i dzięki polityce p. Świętochowskiego ten rynek zbytu opanowali Niemcy.
Doszło do tego, że z Departamentu Górniczego poczęły odzywać się głosy za zupełnym zamknięciem kopalni soli we wschodniej Małopolsce — a przeciw są one tam strażnikami naszej państwowości — za zamknięciem kopalni soli w Bochni. Z Wieliczki chciano zrobić muzealne miejsce do zwiedzania! Równocześnie poczęło się rozwijać i opanowywać cały rynek wewnętrzny prywatne przedsiębiorstwo soli Solvaya w Wapnie.
Przez półtora rokiem zgłosił tow. poseł dr. Marek w Sejmie wniosek, domagający się od rządu przedłożenia aktów koncesji, nadanej przez rząd — czytają przez p. Świętochowskiego — Solvayowi i unieważnienia tej koncesji jako szkodliwej dla interesów państwa. W myśl tej koncesji pozwolono Solvayowi prawie za darmo z terenów tuż pod Wieliczką wydobywać dla swoich celów solankę przez lat 40, co więcej Wieliczka miała pobierać od Solvaya solankę, a za to mu płacić, zaś odpadki solne, z których Wieliczka sama sobie dotąd solankę wytwarzała, leżały w kopalni bez użytku i obciążały kosztą produkcji. Szkoda, jaką Skarb państwa ponieśli przez tę koncesję, wynosi według obliczenia znawców, powołanych przez Sejm, ponad 20 milionów złotych!
Wniosek ten dostał się pod obrady Komisji skarbowej, a referat objął poseł Treпка, prezes Związku chemicznego w Polsce, którego to Związku głównym akcjonariuszem jest właśnie Solvay! Pomimo to po dokładnym zaznajomieniu się ze sprawą, oświadczył na Komisji skarbowej p. Minister Kwiatkowski, że koncesja nie przyniosła korzyści Państwu, że on dążyć będzie do rewizji tej koncesji i do podniesienia produkcji w państwowych kopalniach.
Jak się dowiadujemy, p. Minister zażądał od trzech wybitnych osób opinii o całej gospodarce solnej i o koncesji Solvaya. Opinia ta miała wypaść druzgocąco dla p. Świętochowskiego.
Koncesja udzielona Solvayowi zaś jest unikatem, skoro Państwo przedmiot swego monopolu wydało na łup prywatnemu przedsiębiorcy. Komisja z trzech — o ile wiemy — zaproponowała nową organizację, domaga się podniesienia produktywności solin, jest za ich bezwzględ- nym utrzymaniem i za wyzyskaniem soli nietylko dla konsumcji ludzkiej, ale także w celach rolniczych i przemysłowych.
Należy wierzyć, że ankieta, zwołana na 25 kwietnia podzieli poglądy p. Ministra Kwiatkowskiego i jego prywatnych doradców na tę sprawę. Rząd winien co rychlej zarządzić wszystko, aby sól, to wielkie źródło bogactwa narodowego, oddać w ręce mądre i uczciwe. Przedewszystkiem zaś winien rząd wprowadzić monopol produkcji soli także w Poznańskim i przystąpić do wywłaszczenia prywatnych kopalń Solvaya w Wapnie. Problem solny w Polsce domaga się szybkiej i bezwzględnej sanacji.

Kcz.

